

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 kedd utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, jan. 29.

Pázmány katonái.

Volna-e Pázmány Péter szülővárosában magyar ember, a ki ne ismerné Pázmány Péter nevét?

Nincs. Csak olyan lehet, a ki nem akarja ismerni.

Szent Pátról mondta valaki, hogy ha mai nap élne, hírlapíró lenne.

Ugyanezt mondhatjuk Pázmány Péterről is. Ha ma élne, hírlapíró lenne.

Kérdzhetné valaki: micsoda esés az, Szent Pál leveleitől és beszédeitől, Pázmány Péter gyönyörű írásain át — a hírlapirodalomig? Hát egy, két, ötkrajczáros fegyverekre szorult ma a kath. egyház?

A kérdésre adandó feleletnél első sorban nem a fegyvert kell vizsgálnunk, hanem az ellenfélt.

Husz, harmincz, ötven évvel ezelőtt senkinek sem jutott eszébe Magyarországon kath. hírlapirodalom szükségét vitatni, mint a hogy a legtöbb egészséges ember is fölöslegesnek tart mindenféle orvost. Nem támadták vallásunkat, legalább nem támadták nyíltan; s a szabadelvű pártnak legerősebb csatái a 67-es alap megvédelmében voltak, nevét is büszkén írta még szabadelvűnek.

Egyszerre a 90-es években megváltozik ez az irány. A hatalmában elbizakodott szabadelvű párt lelép az alkotmányjogi politika teréről s oda avatkozik be,

a hol semmi keresni valója: a vallás ügyébe. Egyúttal a régi szabadelvű címet is elvetik s helyette mindinkább forgalomba jön egy idegen szó: a liberálisizmus.

Magyar szó nem is lett volna méltó ezekhez a támadásokhoz czégérnek. A magyar nem felejtette, hogy állama a keresztény hit elvén épült fel s legkiválóbb hősei és bölcsei a kath. egyház hívei voltak. Idegeneknek s idegen eszméktől elvakított magyaroknak lehetett csak ezt a támadást megkezdeniök és folytatniök.

Megtámadtak, védenünk kell magunkat. Legerősebb a támadás a sajtó terén, legyen legerősebb a védelem is a sajtóban.

Pázmány Péternek, Nagyvárad lángeszű fiának nevét választották jelszól azok, akik tegnap gyűlést tartottak Budapesten.

Országos Pázmány Egyesület. Olyan ritkán elhangzó, legtöbb ember előtt szinte ismeretlen név. Pedig ez az a mustármag, melynek hivatása terebélyes fává növekedni s árnyékában biztos védelmet nyújtani a katolikus eszméknek. És mégis kevesen ismerik, a keresztény olvasók közül még talán kevesebben, mint ellenfeleink közül.

Néhány évre tekinthet vissza ez az ifju egyesület s máris bizalommal tekinthet a jövőbe. Olyan szellemi és anyagi erővel, a minőket ez az egyesület folytonosan magához vonz, lehetetlen mást, mint nagyhatalmi állást remélnie.

Mert van nálunk erő, csak ismerjük meg önmagunkat s tegyük egygyé az erőket.

Kevés tagja van még most az Orsz. Pázmány Egyesületnek. Mit tesz az? Nem a tagok száma teszi az imponáló erőt, hanem a tagok imponáló erejének kell pótolnia a számot. Valamint az apostolok is tizenketten voltak s mégis megdöntötték Róma bálványait s meghódították a világot.

A Pázmány Egyesület is apostoli munkára vállalkozott. Neki is meg kell döntenie a liberális jelszavak bálványait s meg kell hódítania a magyar olvasó közönséget a keresztény szellemű hírlapirodalomnak.

S hogy ez sikerülni fog, annak ott a záloga a zászlóra irt névben: Pázmány Péter nevében.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 29.

A képviselők edes-keveset törődnek a napirenddel. Uti figura docet.

Ma például ez állt a 646. ülés napirendjén:

•A kereskedelemügyi tárcza 1901. évi költségvetésének folytatólagos tárgyalása. (Pénzügyi bizottság jelentése 923. sz.) Előadó Makfalvay Géza.

De a mai szónokok: Agoston József, Molnár Jenő és Serényi Béla gróf minderről beszéltek, csak a kereskedelemről nem. Rohonczy

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Bihari kesergő.

Írta: Szabó Ilona.

Mint egy hatalmas, óriási madár terjesztgette, álmos lassúsággal, nagy szürke szárnyait az őszi kőd a csinos s nyáron oly igen kedves és szerfelett látogatott kis fürdő felett. Milyen szomorú mosolygással búcsuzott dédelgetett kedvencétől a jó öreg nap s mennyi szeretettel tekint le rája az elválás után is. Minő méltánytalanság: hány audencián kell könyörögni a méltóságos óriásnál, amíg kegyeskedik engedélyezni egy pillantást. Bezeg nyáron, mikor ő volt az ur! Boldog mosolylyal örködött fölötte, ragyogó sugárkarjaival szerelmesen ölelte naphosszat s minden este párbajt vívott a türelmetlen vágygyal elősiető esthomálylyal. Mindannyiszor belepirult a viadalba, mit a természet rendje által provokált visszavonulás miatti szégyenérzet festett máskor oly nyugodtan derűs arczára... De most már közelg a nagy pihenés ideje: a hosszú éjszaka, minek alkonyata az ősz, már kiűzette őt paradicsomából lomha szürke óriásával. — Az egykori ur most alázatosan könyörög s nem szégyel leselkedni, hogy a nagy madár szürke szárnyainak egy-egy erősebb rebbenésénél lekukucskálhasson kényszerülve elhagyott kedvesére.

Szomorú, sápadt a mosolya s a mit lát: az nem deríti fel. Hervadt lombok, hulló levelek, üres, elhagyott sétányok. Néhol egy-egy levélgarmada, mit a hűvös őszi szél hordott egymásra. Sehoh egy csepp fény, ragyogás, mindenütt sóhajtozó, szomorú haldoklás. Nincs egyetlen szál virág, vagy egy kis énekes madár, amerre csak bánatos szemmel eltekint: kietlen, pusztá a táj. — No de mégis, kissé megszi-nesedett halvány mosolya, amint meglátott az egyik sétányon gondolatba mélyedten, lassan lépkedni egy fehér flanel ruhás leányt. Dús szőke hajának egyfonata félig ki van bontva, selyemszálaival az őszi gyengébb szellő eny- leg. Fűző nélküli karsu, sugár termetén kissé megfeszül a jó szabású, fehér flanelruha. Gal- lér volna a vállára vetve, de ez van is nincs is rajta: a bal vállába kapaszkodik belőle olyan kis darab, hogy éppen le ne essék, eny- nyi van rajta; a többi része nincs, mert az már a hátán lóg végig s jobbra-balra libegteti a szél.

Lassan, szinte megfontolva emelgeti apró lábait, a lehullott árva kis levélkék halkán zizegnek könnyű, finom léptei alatt. Ugy tetszik, mintha gondolkoznék, mintha ráülepedett volna lelkére a romantikus őszi hangulat. Azt hin- nök, hogy lelke beszédbe állt a halálra sárgult levelekkel s mereng a most hallott elégikus történetkéken, mit fülébe susogtak végső só- hajban elhaló hangjukon. Az elmulás szomorú akkordjai tán visszhangra találtak lelkében,

minek érzékenyebb húrjait mély melanchóliával pengetik...

Dehogy. A sangvinikus temperamentum nem veszködik ilyen gondolatokkal. Szemeiben a nyugtalanság, a csintalanság lázas fénye csillog, fitos orrocskája hunczut pikantériával szimatol, pajkosan berendezett szép arcocskájának középpontjából. Gyönyörű szájacskája körül is állandó a hamis, irónikus mosoly. Ez a kis csintalan arcz hamis mosolyával zavarba hozta a legstoikusabb nyugalmu embert is. Nem lehetett elfogulatlan maradni: az ember hol a toálettjében, hol a modorában kereste a hibákat; mi által a legszellemesebb társalgó is félszeggé, ügyetlenné vált.

Most ugyan duzzog egy kicsit, ez azonban nem teszi lehetetlenné azt, hogy hunczutériák- kal telt agya valami kolosszálisabb csintalansá- gon tüprengjen. Lehajtott fejjel, lassan lépkedve megy előre. Gondolatai világosan leolvashatók arczáról. Hol felderülnek, hol elfintorodnak a szép vonások, már aszerint, hogy rendben van-e azzal a gondolattal, vagy nincs kibékülve vele. Ez így megy mindaddig, míg arcocskáját va- lami kitünő eszmére állandó hunczut vidámság deríti fel. Pajkos tekintete jobbra-balra vág, kutatva a delikvenséket, kik majd a legfrissebb csiny borsától vörösrre dörzsölik orrukat.

Hangosan felkaczag, olyan jóízűen, hogy az ember szinte gusztust kap vele nevetni. Majd komolyra válik arcza, csaknem durczás lesz. Nagy aprezenzióval monologizál:

Gida tegnapi felszólalásában a szőlőtermelés, gyümölcs ekszport és a dinnyetenyésztés kedvéért a kereskedelemügyi miniszter ügykörébe vágó dolgokat teljesen figyelmen kívül hagyta. Az ő nyomában jártak a mai szónokok.

Önzetlen, nagy tanulmányra és még több tapasztalatra valló beszédet mondott Serényi Béla báró, aki azzal a kijelentésével keltette a legnagyobb feltűnést, hogy az őrlési forgalmat vissza kell állítani.

Öt percznyi szünetet adott az elnök beszédének befejezése után. Ezen idő alatt mást se tettek a honatyák, mint a rokonszenves fiatal grófnak gratuláltak mai sikeréhez.

A gratulálók közt volt Ebergényi Sándor is, a legujabban beválasztott honatyája, aki ma először jelent meg a Házban.

A képviselőház mai üléséről a következő részletes tudósítást adjuk:

Tallán Béla elnökölt.

Elnök az ülést megnyitván, felolvassák és hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Napirenden van a kereskedelemügyi tárcza 1901. évi költségvetésének folytatólagos tárgyalása.

Agoston József: A költségvetés tárgyalásának addigi folyamán felszólalt képviselőtársaim közül azok, akik a tulsó oldalon ülnek, bizalmas kérdést kövacsoltak az egyes tételekből s a kormány iránt bizalmatlanságuknak adtak minden egyes tételnél kifejezést. No hát nem bánom, én is bizalmi kérdéssé teszem a költségvetést és megragadom a kínálkozó alkalmat, hogy bizalmat szavazzak a kormánynak. Felhívja a figyelmet a tub-siófoki vasuti vonal tervére és kéri a kormányt, hogy a fölötté szükséges viczinális vonal kiépítését minél előbb tegye lehetővé. A költségvetést elfogadja.

Molnár Jenő: Szükséges, hogy a költségvetés kellő időben legyen előterjesztve. Az indemnitást szükségessé nem tette egyetlen komoly ok se. Ha a költségvetést kellő időben terjesztették volna elő, akkor január elsején törvényerőre emelkedhetett volna már.

A mi vasutaink csakis a belforgalmat szolgálják. Transitó forgalomra egyáltalában nem alkalmas. A magyar kereskedelmi miniszternek

nagyobb gondot kell fordítania a vasutakra, mert a magyar kereskedelem és ipar egészséges fejlődése sokban függ a jó vasutaktól. Felhívja a kormány figyelmét, hogy a műutakat építse ki. A menetrend megváltoztatását kéri. Nem fogadja el a költségvetést.

Serényi Béla a liszt-export kérdéséről beszél. A siker annál jobb, minél több abbanagladein, a növény-enyv.

Pichler Győző: Minek beszél ezekről, hiszen most a kereskedelemügyi költségvetést tárgyalják.

Serényi Béla: Azért, mert ez liszt kivitelünkkel kapcsolatban áll.

Az osztrák olcsón veszi meg a magyar buzát, a korpát pedig drága pénzen vásárolja vissza a magyar; ezen állapotnak javítása az én célom. Ez csak úgy érhető el, ha az őrlési forgalmat visszaállítjuk.

Szükségesnek tartja a buzatermelés csökkentését és a korpatermelés fokozását. Ha ez be fog következni, nem panaszkodnak majd annyit a magyar gazdák, mind eddig.

Az 1898. évben sertéskivitelünk 60 millióval csökkent. Közgazdasági szempontból ennyi az effektív veszteség.

Ha élő sertést kivinni nem tudok, kiviszem azt levágva hus formában. Méltóztatassék a vidék több helyén huskiviteli állomást felállítani, a mi által a vidék kigazdái is értékesíthetik sertés termelését, s a mi által tetemesen fog emelkedni huskivitelünk és sertésenyésztésünk, valamint t. temesen segítve lesz kigazdáink helyzetén.

Áttérek t. Ház Polónyi képviselő ur által tegnap felhozott német védvám-tarifára. Nagy-Németország behozatal tekintetében teljesen kiszorít bennünket és így mi kénytelenek vagyunk az osztrák piacra szorulni.

Az önálló vámterületre vonatkozólag Oroszország példáját hozza fel. Az önálló vámterület fő kelléke a textil ipar fejlettsége. T. Ház, az én nézetem e tekintetben az, hogy szerezzük meg első sorban mezőgazdasági önállóságunkat. A kis ipar fejlesztését tartja első sorban fontosnak, mert csak ez fogja tudni a külföldi behozatalt ellensúlyozni. Az ipar tekintetében a főczél, hogy oly ipar inspirálja az embereket, mely még biztosíthatja létjogosultságát. Nekünk pedig kötelességünk lesz a kisipart megvédeni.

Az elmondottak tisztán az én nézeteim, melyet bárkinek rendelkezésére bocsátok.

A költségvetést elfogadja.

Öt percz szünet.

Hegedüs Sándor keresk. miniszter: T. Ház. A vita folyamán több apróbb és nagyobb kérdést intéztek hozzám, melyekre válaszolni iparkodom, de kérem a t. képviselő urakat, ha netalán egyik-másik kérdésre nem válaszolnák, ne vegyék tisztességtelenségnek. Pichler képviselő ur a külföldi szaktudósokra vonatkozó kérdésére, bátor vagyok kijelenteni, hogy igenis vannak e térről érkezett tapasztalataim, melyek hol a szakfolyóiratok, sőt a napilapokban is megjelentek. E téren hiszem, idővel igen szép működés fogunk nyerni.

Az iparfelügyelőségre vonatkozólag teljes megalégedettségemre működtek. A vasuti közegek túlterhelési kifogásával teljesen egyetértek s iparkodom azok terhes szolgáltatukat javítani.

Hertelendy és Ágoston képviselők kérdéseire vonatkozólag, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a felhozott vidéki vasutakat nemsokára létesíthetem.

Áttérve a nagyobb kérdésekre, elősmeréssel kell adóznom Serényi grófnak, ki nem ösmerve fáradságot iparkodott kivitelünket s gyárfejlesztésünket elősegíteni. Erre vonatkozólag emlitem, hogy a közel multban 66 új gyár keletkezett, azt hiszem ezen eredmény elég kedvező fejlődést mutat. (Ugy van.)

A kisiparra vonatkozólag szintén biztosító a jelen, csak a hadsereg kötelező megrendeléseit emlitem, melyek az ipar minden ágát érintik. E tekintetben megegyezésre jutottam a hadügyi kvótával, mely szerint a hadsereg minden szükségletét okvetlen a magyar ipar fogja szállítani a kvóta arányában. A kisipar fejlesztésére ajánlottam a szövetkezeteket, a tanuló műhelyek s a csatlakozást a központ szövetkezetével.

A közönség érdeke maga kívánja a konkurencziát. A fejlődést tekintve két eshetőség áll fenn, vagy lesüllyed a kisipar, vagy emelkedik. Erre vonatkozólag természetesen nagy befolyásu lesz a gyáripár fejlődése. De ne képzelje Polónyi képviselő ur, hogy a gyári mun-

— Hm. Hát csakugyan bolondot fogott én bennem ez a Lilla tant! És én milyen nemes odaadással gardirozom a két vén szerelmezt. Haj, haj! Az én szép lovagom elfutott mellőlem s még ez a két öreg csont fejezi be a mi megkezdett — s ah! félbehagyott — kis idillünket. De hát ily százados tölgyekre is oly erősen csap a kis isten-nyila? Bezzeg . . . Hej! Nem, nem is maradok, nem leszek gardedam! Igen, gyönyörű rendben mennek a dolgok: én a fiatal itt epedjek, ők a vénnek szerelmeskedjenek — s még én gardirozom az én gardedamomat. Szörnyűség! — A hősiesen megkezdett monolognak a vége már majdnem pityergőssé vált.

— Ni de hol is lehetnek? Hol másutt? A cursalonban. Biztosan ott értelegnek. Hisz az természetes: az a majom mindig a sleppjén áll a tantinak. Ha a háromszemélyes table d'hotelnál megfájul a gyomrom az almás lepénytől, meg sem mondhatom Lillának. De fel is keresem őket s még ma döntök; illetve én már döntöttem, csak végezniem kell. — Így diskuráltattott magában, miközben éles szemmel körül nézett: nem hallotta-e avatlatlan fül szavait.

Bosszusan jött ki a cursalonból s mint egy kis zsémbes vén anyóka dörmögött tovább:

— Nevetséges! . . . Eh dehogyan nevetséges, hisz ez igen szolid, ártatlan jelzőcske. Botrány, skandalum valósággal, a mit ezek tesznek. Én nem tenném meg, hisz' az ember morális érzéke tiltja ezt és ők egész unzensiert járnak a

csöndes téte-a-tét-okra. Még a tetejébe az, hogy nem is lehet tudni soha, merre tanyáznak. Hej Lilla, Lilla! vénségedre ment el az eszed?

Durczásan néz maga elé, azután tétován tekint körül: merre is induljon az elveszettek keresésére. De egyet gondolva kedves nemtörődomséggel rántja fel leányosan formás kerek vállait, mi eltűzi e dolgokra irányuló további gondolatait. Egy szempillantásra ismét a régi vidámság deríti fel arcvonásait, újból az a hamis ironikus mosoly pajzánkodik szájacskája körül. Édes, bohó lánygondolatok foglalkoztatják agyát, mik a fantázia szárnyain egy csodás, bűvös mesevilágba ragadják. Szinte megűtközik, mikor szobájuk felé andalogva a lépcső kanyarulatnál a lefele döcögő szerelmespárral találja szemközt magát. Meglepdőve morfondirozgat.

— Ni! hát ezek hogy kerültek ide? — Hirtelen fölocsudva folytatja: — Ahá! hát itt volnánk a valóságban és nem ott! . . . No jó, megfogtatok Lillám, számolok veled.

Mégis, mielőtt hevességre szánná el magát, hizelegve kezdi meg az ostromot:

— Drága Lilluskám, gyertünk már haza édes. No látod, hát hogyan unatkozom én már itt. Aztán mit is keresünk még mindig itt, hiszen már legyet sem foghatok unalmamba. Pedig csak hogy foglalkozzam, ezekkel a gyűlölt állatokkal is szívesen szórakoznám — ha volna egy is! — S csaknem ellentmondást nem tűrő

hangon, mintegy bevégzett s megmásíthatlan tényként fejezi be szavait: — Tehát megyünk lelkem, csomagolhatunk!

Lilla tant egy negyven, talán ötvenfele hajló — a férfiak hamis nyelve szerint: meghatározhatatlan koru nő volt; mert: hisz' a nő mindig kevesebbet mutat, mint a menyit már meghaladt. De határozottan zavarba jött, aki analizálni akarta éveit. Remekül konstruált asszony volt. Érdekes, halvány arczában két gyönyörűen égő szénfekete szem csillogott. A haja olyan éjsötét s kekes fényű, mint az andaluziai nők. Az ajka piros, friss, üde, mint egy tizeennyolcz éves kislányé. A termete asszonyos szépséggel, bájosan telt, karcsu, rugalmas, mint a párduczé. Modora egy kedves nagyvilági hölgy lebilincselő, finom modora volt. Olyan asszony, akibe észrevétlenül, de szívesen bolondulnak mindenkor a férfiak. — A kislány szavára csaknem megijedt s mintegy leányos zavarral emelte szemét a mellette álló huszártiszt becsületes, tiszta szeméibe.

— Kicsi Gábrisom, hát miért türelmetlenkedel? Ezt az egy hetet majd csak agyoncsapjuk valahogy, aztán megyünk apuskához Budapestre. Ott majd kárpótolva leszesz édes kis szaleburdim, az itt nélkülözött szórakozásokért. — Kezei közé fogta a leányka szép arczocskáját és megcsókolta tiszta homlokát.

A kis Gábris szemében egy pajkos, fenyegető villám csillant meg, ami nem kerülte ki figyelmüket. Ez rendesen veszedelmet szokott

kás rabszolga, sokkal inkább szabad mint az önálló mesterember, mert az anyagilag többé-kevésbé biztosítva van.

Az ipar jövő fejlesztésére öt eshetőséget látok, melyek az ipar minden ágát előmozdítani fogják, s ahhoz mérten iparkodtam az intézkedéseket is beosztani. (Helyes.)

A kérdés erre vonatkozólag az: lehet a kézmű oly helyzeténél iparfejlesztésről szó? Ismerve a szükségletet s ezzel szemben a tapasztalt fogyasztást feltehetjük-e, hogy a kézműipar képes lesz a gyáripart biztosítani? A tapasztalat bizonyítja, hogy erre egyelőre gyengék vagyunk, s én rajta leszek, s minden intézkedésem csak oda fog irányulni, hogy az ipart függetlenné tegyem, s e függetlenséggel azt vélem majd elérni, hogy minden belső szükséglet az országból fedeztethessen. (Helyeslés.) A temesvári cipőgyárra vonatkozólag Polónyi képviselő ur feltevése téves. (Polónyi: Dehogyan téves.) *Hegedüs*: kérem, én türelmesen hallgattam meg beszédét. Én a subventiót csak arra adtam, hogy az illető gyáros a külfölddel kiálhasson.

A selmeczbányai cipőgyár 1895-ben alakult, ez ellen csak az a panasz érkezett, hogy részben nem magyar bőrt használt. — A másik a Polónyi ur vádjá. Ez alapos, hogy gyári idegen árut ott mint hazait adtak el, de erről a főnöknek tudomása nem volt. — Nem zárkozom el ez elleni eljárás előtt s teljes szigorral fogok ily visszaélésekkel szemben eljárni. (Helyeslés.)

Áttérek a vámtarifákra, melylyel köteles vagyok foglalkozni, s hogy t. házat megnyugtassam, erre nézve kikértem a szakvéleményeket, melyeket nyomtatásban is ki fogok adni. — E tekintetben a tarifa összeállításánál tisztán az ország érdeke lebegett szemem előtt. — Erre nézve pedig kérem a t. házat, hogy csak életbeléptetése után foglaljon állást, nehogy félreértések keletkezzenek. (Helyeslés.)

Én kérem nem mérhetem magam máshoz csak tisztán saját álláspontomat kell megvédenem. Bocsánatot kérek ebben a kérdésben, az ország érdeke, hogy idő előtt nyilvánosságra hozni nem lehet.

A helyi érdekű vasutak több mint 800 ki-

jelenteni, minek meggátolására az őrnagy is megkísérelt egy attakot.

— Piczi ibolyácska a majdani meglepetés szent érdekében — legyen jó kis leány. Gábrina a kis zsarnok kérhetetlenségével szemlélté mindkettőjüket — s megtette mind-egyikre észrevételeit:

— Hm. Lilla nagyon szép. Az őrnagy is — no, mondjuk, hogy szép. Eh! szinte boszszantón szép a — majom. De én mégsem maradok . . . mert — mit tagadjam? — mert elfutott mellőlem az én szép — mindenkinél legszebb — de gonosz lovagom. — Itt egy kicsit elborult az arca, de a pajkosság elűzte azt onnan. Kedvesen csengett vidám nevetése szinte évdöve szólt:

— Persze! — Azzal dudorászva felfutott a lépcsőkön.

Odabenn rögtön hozzálátott a csomagoláshoz. Gyorsan, egy szuszra ment minden, csak akkor lélezett fel, mikor a vasúthoz irányított szolgálja a fela. ó bárczával visszatért . . . Az ebédnél kerültek megint össze. Mindenképpen iparkodtak hatni a kis Gábrira. Pajzánul mosolyog a kislány s helybenhagy mindent. Alig sikerült neki visszatartani a kitörni készülő nevetést. A kis hunczut már végig kiszinezte a kolosszális csinyt és magában előre élvezte a hatást. A legfelségesebbnek találja az egész dologban a kis ravasz csinytevő, hogy ő maga megszökik a büntetés elől; mire ismét látni fogják a szárnyrakelt madárkát: az öröm első gondja a csókokra irányul.

(Vége köv.)

lométerrel növekedtek. A tengerészeti és hajózási forgalomban és fejlesztésben egy programot állítottam fel magamnak. (Halljuk.) Ha hajóinknak s egyáltalán kivitelünket fejleszteni akarjuk, okvetlen szükséges, hogy a közlekedési eszközöket fejlesszük. Erre nézve fontosnak tartottam a hajózási társaságokkal a fennálló szerződéseket megújítani. Ez engem nem elégitett ki, a pénzügyi helyzet reformot nem engedett. A budapesti kereskedelmi kikötőre vonatkozólag már minden intézkedés megtörtént s már oly stádiumban állanak az előkészületek, hogy végrehajtását mi sem akadályozza. A Duna-Tisza csatorna munkálatai, megkezdődtek, s 1902. évre már be is fejeződnek. A hajózás kérdése a hely szüklete és fennálló szerződések által van hátráltatva. E tekintetben még szabad kezem nem volt, s erre nézve kérem Pichler képviselő ur enyhébb bírálatát. A készlet-üzlet törvényjavaslata az igazságügyminiszter urnál van. A költségvetést illetőleg alapeszmém az ország felvirágoztatása, s az, azt hiszem minden intézkedésben benne van. Polónyi is reflektál.

A belügyi tárczát, a képviselőház általánosságban elfogadta s áttértek a részletes tárgyalásra.

Schiffer Ferencz jubileuma.

Schiffer Ferencz pozsonyi kanonokot, az Országos Központi Kath. Legényegyesület elnökét, ki az idei év folyamán legényegyesületi tevékenységének negyedszázados fordulóját üli, f. hó 27-én, vasárnap, lelkes ovációkban részesítették tisztelői, kik az egyesület Rottenbiller-utcai helyiségében esti 7 óra körül mintegy 500 főnyi sokaságban gyűltek össze. Ott voltak: Dr. Kohl Medárd püspök, Wenckheim Frigyesné grófné, egyesületi zászlóánya leányai: *Muriska* és *Ilona* grófnőkkel, *Gyürky* Odön dr. a Budapesti Kath. Kör. titkára, *Demkó* György dr. és *Székely* István dr. teológiai tanárok, *Bonitz* Ferencz az »Alkotmány« szerkesztője, *Nemes* Antal dr. budavári apátplebános, *Samuel* Ferencz ügyvéd, *Pokorny* Emánuel dr. hittanár; a vidékről: *Andor* György dr. az esztergom-főgyházmegyei legényegyesület elnöke, *Báthly* László prépost plebános, a lévai kath. legényegyesület nevében, az újpesti kath. legényegyesület képviselői, a váci kath. legényegyesület *Fiala* karkaplán vezetése alatt 9 tagú küldöttséggel, dr. *Vucskics* Gyula plebános, lapunk szerkesztője, a nagyváradi kath. legényegyesület képviselője stb. stb.

Az ünnepélyt *Erdősi* Károly II. elnök nyitotta meg, ki után *Andor* György dr. primási szertartó mondott ünnepi beszédet, melynek során a hercegprimásnak az ünnepelthez intézett üdvözlő sorait is felolvasta. *Kirsch* II. dékán *Erdősi* szép alkalmi ódáját szavalta. Utána *Szoffer* fődekan legénytársai, *Molnár* Mihály könyvkötőmester, egyesületi alelnök pedig az egyesület minden tagjának háláját s ragaszkodását tolmácsolta. Utóbbi beszéde alatt lehullott a lepel, a mely az egyesület ezidőszerinti összes tagjainak pompás kivitelű fényképét takarta.

Az ünnepelt szívből jött s szívéhez szóló szavakkal köszönte meg az ünneplést, a mely — mondotta — nemcsak arról tesz tanúságot, hogy neki, de sokkal inkább arról, hogy a kath. legényegyesületek ügyének igen sok az igaz barátja s hogy a kath. legényegyesületeknek missziójuk van és létjogosultságuk és életképességük . . . *Kohl* püspök aztán a szónok kérésére megáldotta a diszgyűlés közönségét, mely a jubilálót éljenzve oszlott el az egyesület tárgyalójában.

Később újból a diszterembe vonult a közönség, hol mintegy 400 terítékű bankett következett, mely alatt sok tósz hangzott el. Lapunk szerkesztője dr. *Vucskics* a nagyváradi kath. legényegyesület nevében ivott áldomást. A társaság késő éjjeli órákig maradt együtt.

Az ünnepelthez a nagy nap alkalmából, melyet különben keresztény szokás szerint háladó szent misével kezdett meg az egyesület, számtalan üdvözlő távirat érkezett, köztük a nagyváradi kath. legényegyesületé is. A táviratok jórészt *Erdősi* II. elnök részint a diszterében, részint a banketten felolvasta. Kivált *Gruscha* biboros távirata, valamint a *bécsi és berlini* kath. legényegyesületek magyar tagjainak megemlékezése keltettek nagy hatást.

A fényes ünnepélynek csak a késő órák vetették végét.

Megfelebbezett kamarai választások.

— Két felebbezés egyszerre. —

A város közönségének nagy részét felzavarta a kereskedelmi és iparkamarai beltagok választása.

Már a választást megelőzőleg egyes lapokban és összehívott értekezleteken hajsztát indítottak az ipartestület előljárósága és különösen annak elnöke: *Bertsey* György ellen s ennek eredményeként a választás is nagyfokú izgatottság mellett, hallatlan korteskedés és terrorizmus mellett folyt le.

A választásnál az ipartestület jelöltjei majd mind kibuktak s félreértésből leginkább olyanok jutottak be kamarai rendes tagoknak, akikre majdnem az összes szavazók csak mint pótagokra szavaztak.

A választás ellen két felebbezést adtak be tegnap Nagyvárad város tanácsához, a kereskedelmi miniszterhez leendő felterjesztés végett.

Az egyik felebbezésben az egész iparos tagok választását megtámadják.

A hosszú felebbezés bevezetésében felemlítik a választást megelőző mozgalmat, a melyet korteskedéssel és hírlap utján »hivatlan egyének« keltettek s aminek következménye volt az izgatott választás.

Kifogást emelnek a felebbezők a szavazatok összeszámlálása ellen, továbbá sérelmeknek találják, hogy a szavazók listája rendkívül hiányos volt s a rendőrség nem intézkedett, hogy a választás tartama alatt igazolványokat nyerjenek a névsorból kimaradt iparosok.

Óvást emelnek azért, mert meghirdették, hogy reggel 9 órától délután 5 óráig tart a választás. Am a határidőt este 8 óráig, majd éjjel 11 óráig meghosszabbították. Így azok az iparosok, a kik 5 óráig nem mehettek szavazni, később nem mentek, mivel azt hitték, hogy már elkéstek a választástól.

Hivatkoznak a földmívelési, ipar és kereskedelmi miniszter egy még érvényben álló rendeletére, a mely szerint olyan helyen, a hol rendkívül nagy számmal vannak a választók, külön napra tűzik ki a kereskedő és külön napra az iparos tagok választását. Nagyváradon pedig mintegy 2000 iparos és 800-nál több kereskedő szavazó van. — Így történt meg itt aztán, hogy ember ember hátán volt, veszekedtek, taszigálták egymást a fulladásig megtelt teremben s a szavazók nem juthattak szabadon az urnához.

Kifogásolják, hogy a szavazások összeszámlálásánál nem külön számították a pótagokat, hanem ezt tekintetbe nem véve, csak azt vették figyelembe, hogy ki hány szavazatot kapott. Hivatkoznak egy kuriai döntvényre, a mely szerint a pótagok külön számlálандók össze.

Felhozzák a felebbezők még azt is, hogy a választás napján bál volt a Zöldfában s este 6 órakor a bejáratot elzárták. Ezután már csak szivességből egy kávéházon keresztül lehetett a hátsó keskeny lépcsőhöz jutni, a mely a zsu-folásig telt szavazó helyiséghez vezetett.

Mindezek alapján kéri a minisztert, hogy a választást semmisítse meg. Felajánlják állításuk igazolására a legszélesebb körű bizonyítást.

A felebbezést a következők írták alá: Berger Dániel, Bertsey György, Bodnár János, Stafl Kálmán, Ehrlich Mór, Spetkó József, Tárnoki László, Marinkovich Sándor, Péchy Antal, ifj. Cser János, Szűts Ferencz, Varga Ambrus, Bumbera Imre, Szilárdy Ernő, Hermann Ferencz, Vlád Agoston, Kadlicsek Sámuel, Eberl Kálmán, Czeglédy Jeremiás, Tátray Sándor, Iványi István, Stettner István, Schadeberg Béla, Peller Ferencz, Balogh Ferencz, Schmid Gyula, Nemes Lajos, Rieger Gusztáv, Nagy György, Grünberger Adolf, Barza József, Tiringi Ferencz, Kovács Kálmán, Kezdődy Gyula, Petheő Zsigmond, Szilágyi Géza, Sz. Kocsis János, Weisz Károly, Voszka Ferencz, Stern Lipót, Weinstock Fülöp, Mészáros József, összesen 42.

*

A másik felebbezés a dr. Moskovits Miklós megválasztása ellen lett beadva:

Öten írták alá: Voszka Ferencz, Gődény Sándor, Széles Lajos, Rozsly Géza és Szilárdy Ernő.

Óvást emelnek dr. Moskovits Miklós kamarai taggá választása ellen, mert ennek semmi jogcíme nincs. A nevezetnek atyja állított ugyan ki egy közjegyzői okiratot, hogy fia a megválaszthatóságra képesítve van, de ennek tartalmát nem veszik hitelesnek.

Hiteles okmányokat csatolnak a felebbezéshez, mely szerint dr. Moskovits Miklós 1898. ápril havában fejezte be tanulmányait s 1898. októberétől 1899. évi októberig mint tüzérőnkéntes szolgált. 1900. év július havában lépett be atyja mellé a czégbe társul.

Az iparhatóság, valamint a kir. pénzügyigazgatóság igazolja, hogy a megválasztott üzletvezetőül nem lett bejelentve. A törvény pedig az üzletvezetők bejelentését megkívánja.

A városi adóhivatal igazolja, hogy 1898. és 1899-ben 2—2 forint adóval, 1900-ban 4 forint adóval lett megróva. Mint üzletvezető nem fizetett adót.

A kereskedelmi és iparkamara igazolja, hogy sem a multban, sem jelenleg az iparkamarai illeték fizetők között elő nem fordul.

Ezek alapján kéri megválasztásának megsemmisítését.

Próbabál az „Orsolya” zárdában.

Javában folyik Carneval herczeg uralma, egymásután tartja mozgalmas ünnepéleit vidám dárídók, elegáns és kevésbé elegáns tánczvigalmak alakjában hol itt-hol-ott; élénkebb színeket öntve az emberi élet szürkeségébe. De szinpompája sehol sem olyan bűbajos hatása, mint az Orsolya intézet gyermekbálján, melynek évről-évre már előre szokott örülni Nagyvárad előkelő társasága.

Nem csoda. Hisz esztendőnként egyszer ott találkozik társaságunk színe-java (még olyan is, a ki különben nem szokott bálozni) azzal a keresetlen egyszerűséggel, azzal a közvetlen kedélyességgel, melyet csak olyan közkedveltség és modern czeremóniától ment vendéglátó háznál fejthet ki, a milyen az „Orsolya” rendház.

Három generáció ad ott egymásnak kedves találkozót: nagyanyák, ifju anyák és leánykák (kiket szívesen követne oda a figeneratio is, ha betudnák őket fogadni a zárdafalak.) Gyermekek, anya, nagyanya ott nyerték első nevelésüket a zárdanők gyöngéd kezétől, finom lelkétől s a próbabálon mindnyájan gyönyörrel telnek el. A leánykák a jelen gyönyöreit élék, a felnőttek örülve velük, újra-élik, visszavárzólják a multat. Azért olyan rendkívüli vonzó és nagy sikerű ez a bál évről-évre.

Azok a világtól elvonult szerzetesnők, kik a tanteremben komoly arcczal, aggódó gondallal tanítják a jövő nemzedéket: itt a bálteremben kedélyes, szellemes házinők, kik a közti-tisztelet és szeretetben álló fejedelemszönygyal élükön mindent elkövetnek, hogy vendégeik jólérezzék magukat. S törekvésüket a tegnapi próbabálon is fényes siker koronázta.

A délután három órakor gyülekező vendégsereg azonnal varázshatásuk alatt állott, mikor belépett a gyönyörű díszterembe, mely ma nemcsak a saját pompájától ragyogott, hanem attól a tündérlátványtól, a mit 80—100 szép és jó gyönyörűen fölkesített kis leány nyújt, kik rózsás arcczal, csillogó szemmel, mosolygó ajkkal várják a percet, hogy bemutassák a művészetet, a mit buzgó mesterüktől és fiatal nejtől tanultak az ideai táncz tanfolyamon.

Csakhamar megcsendült a zongora hangja a fáradhatatlan Bohacsek Vinczéné ügyes kezei alatt s koszoruba állottak a kis leánykák, a szép virágok, hogy azonnal meg is kezdjék a tánczot és járták jó kedvvel, ügyesen, kecsesen a sima parketten. Pillanatra elcsöndesült a zaj, megszűnt a csevegés a nagyszámu vendégsereg ajkán; mindenki élvezettel figyelt a tánczra. Mindenki meggyőződött arról, hogy jó kezekben van a tánczitanítás, hogy az Orsolya intézetben a táncztanulás, mint a művészi nevelés egyik ága kitűnően van alkalmazva. A leánykák itt pormentes, szellős, nagy teremben nyerik a táncz oktatást az intézet szentelt falai között gondos női felügyelet alatt (a körültekintő és „hőn szeretett” mater Stephánának az egész cursus alatt valóban mindenre kiterjedt a gondja). Így aztán felüdültek a tánczórakon végzett testmozgás alatt. Ügyesedtek, erősödtek, élveztek s a nyilvános táncztermekben folytatott tánczitanítás árnyoldalai nem fértöztek hozzájuk.

Látszott is az arczukon, hogy tetszelgés, versengés, kaczerkodás nem zavarja a tiszta örömet, mit a táncz mellett, mint kedves játék, mint rythmikus, jóleső mozgás mellett érznek. S látszott, mily boldogok, hogy szüleikkel, tanítónőkkel együtt élvezhetik a gyönyörű próbabál hamar röpöndő óráit.

S az öröm ott csillogott a szülők szemében is; a fényes társaság, melynek egy része a fejedelemszönygy körül a diszemelvényen foglalt helyet, másik része a teremben körös-körül; — gyönyörködve szemlélte az elragadó képet, a leánykák fürge, ügyes mozdulatait, művészi lépéseit, melyeket a különböző tánczokban bemutattak.

Mindenféle nemzetközi és idegen használatos és divatos táncz mellett, minő a Kreitz és egyéb polka, a Gavotte, Spanyol és egyéb Valzer, Négyes, Pas de Guatre és Pas des patineurs és La Carina mellett láttunk magyar tánczokat is: csárdást és a magyar magántánczot. Mondjanak azonban bármit a más nemzeti és nemzetközi tánczokról, hogy általuk graciosusak, sikkesek, hajlékonyak, bájosak lesznek leánykánk, hogy a világban mozgó leánykákunk okvetetlen szükségük van ilyen

tánczokra: azért csak azt mondjuk, hogy a magyar lánynak a magyar táncz áll legjobban; hogy a magyar zene ütemein utánozhatatlanul hajlékony, kecses mozdulatokat lehet végrehajtani a mint azt a tegnapi bálon is bebizonyították a magyar sólón, melynek vezetői: Markovics Vili, Miskolczy Ágnes, Böhm Adél és Dupcz Sárika voltak.

Azután meg a magyar tánczok tanításának egyéb eredményein kívül a nemzeti érzés is belopódzik általa azokba az ifju szivekbe, melyeket később az élet és a divat hullámmása ugys nemzetközi irányba terel. Miért is szeretnek a gyermekbálokon a régi szép magyar tánczokat is szemlélni, minő a palotás meg a körmagyar is. De azért elismerés illeti az Orsolya zárdabeli tánczitanítást, hogy a magyar tánczoknak kellő érvényt szerzett a többi mellett, melyeket végre is nem száműzhetünk a tánczoktatás keretéből.

Szóval a tegnapi próbabálon a tánczitanításnak szép eredményét szemlélhette az ember s mire tele szivta magát a viruló tavasz bűbajos látványával s köszöntött valamennyi kedves ismerősét, uzsonnához hívták a szíves házigazda, a véghetetlen figyelmes, előzékeny máterek. Az étkező teremben roskadozott egy nagy patkóalaku asztal a sok szép és jó sütemények, torták, krémek s b. halmazától. De a terem alig bírta befogadni a rengeteg vendéget, kik szorongva vidám csevegés közt, jóleső örömmel élvezték a fáradhatatlan szerzetesnők vendégszeretetét.

A gazdag lakoma után újra fölhangzott a zene, sorakoztak a párok s járta volna a táncz és multság bizony „kivilágos kiviradtig” ha 8 órakor végét nem vetik annak a zárdabeli magasabb hatalmak. Sajnálták is a kicsinyek hogy vége a szép óráknak, de még a felnőttek is. Hisz nekik is olyan volt ez a ragyogó bál, mint az „Ezeregyéj” meséi, melynek nem szabad volna véget érni.

*

Jelen voltak közül a következőket sikerült följegyeznünk:

Notabilitások: Palotay László és Steinberger Ferencz kanonokok, dr. Bulyovszky József polgármester, Ujhelyi Béla csendőrőrnagy, O. asz Elemér, dr. Szemethy Géza, dr. Némethy Gyula, Papp Oszkár, Geleta Géza, Györy Géza, Markovics Kálmán, Kappel György stb.

Hölgyek: Bulyovszky Józsefné, Hlatky Endréné, Hlatky Margit, Bary Józsefné, Bary Olga, Mártonffy Gyuláné, Mártonffy Gabriella, Kali Nagy Endréné, Nagy Elma, Balázsovits Kálmánné, Balázsovits Valerin, Frankó Endréné, dr. Baróthy Ákosné, dr. Bozóky Alajosné, Miskolczy Ágnes, Békési Jánosné, Réthy Irénke, Király Ilus, Király Irma, Király Klári, Király Sári, Kugler Rózsika, Zwek Ilona, dr. Molnár Imréné, dr. Schweiger Edéné, Mihályházy Kálmánné, Mihályházy Margit, Cseresznyés Ilonka, Kazinczy Károlyné, Török Olga, Meluk Lajosné, Meluk Rózsika, Tóth Karla, Cziffra Gerőné, Cziffra Vilma, Miskolczy Ferenczné, Imrik Bella, Markovits Vili, Markovits Kálmánné, Orley Flóra, Miskolczy Barnáné, Miskolczy Lili, Miskolczy Irma, Cziffra Olga, Bágyáné, dr. Stettner Jánosné, Márkucz Józsefné, Szaruka Tivadarné, Steinhard Etelka, Andriská Károlyné, Südyné és leánya, Katrobecz Józsefné és leánya Sárika, Szlafkayné, Gasperik Lajosné, Rózsavölgyi Károlyné, Sável Jánosné, Justh Károlyné, Gerő Kálmánné, Beczkayné, Láng Józsefné, Szántó Jozefa, Taninecz Erzsike, Serényi Vilma, Tóth Jenőné, Urmánczy Nándorné, Papp Imréné, Sebestyén Lajosné, Sebestyén nővérek, Latscher Viktorné, Bozóky Béláné, Bozóky Nóra, Stark Róza, Harmathy Károlyné, Harmathy nővérek, Papp Cosima, Papp Ella, Korda Boriska, Korda Györgyné, Kirner Julia, Hoffmann Henrikné, Pékánovits T. rike, Kiss Anna, Szokolay Anna, Giletz Liszka, Csányi Sá-

rika, Schweiger Lenke, Györy Janka, Rigó Csilla, Retsch Katicza, Prit Linda, özv. Péterfy Istvánné, Marró Terike.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Február 1. Burmester Villy és Diósiné Handel Berta hangversenye a Fekete Sasban.
Febr. 1. Orvos-egylet szakulése.

* **A színház ügyei a városházán.** A színház építésére felügyelő bizottság tegnap délután ülést tartott a városházán, melyen a polgármester elnökölt. Első sorban azt beszélték meg, hogy a hiányos építés folytán több kellemetlenségek fordulnak elő. Így a tető egyes helyeken becsorog. Utasították a szakértőkből álló szűkebb bizottságot, hogy a hiányokat sürgősen vizsgálják meg, s azok pótolva legyenek. Hosszabb vita után véleményezik a tanácsnak, hogy a fűtést és világítást házi kezelésbe vegye a város s a költségeket számítsa fel az igazgató téhére. Igen méltányosnak találta a bizottság, hogy a berendezések kipróbálása folytán úgy a fűtésnél, mint a világításnál előállott több kiadást ne az igazgató, hanem a város fizesse. Ez meg is felel az igazságnak.

* **Szubvenció a színháznak.** Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a nagyváradi színház még sem marad mostoha gyermeke a magyar kormány-nak. Ha a nyakunkra ültették a vidéki felügyelőt, lesz legalább némi ellenértéke a felügyeletnek: szubvenció. Nagyvárad színtársulatának vidéki állomásul *Bras-sót* fogják kijelölni s ennek fejében *tíz-ezer korona* államsegélyben részesül. A mihez csak azt jegyezzük meg: minél előbb!

* **Kinevezés.** Hubert Ottó huszti járásbíró-sági albirót 5 Felsőre a berettyó-ujfalui járás-bíró-sághoz járásbíróvá nevezte ki.

* **Deák Ferencz halála.** 1876. jan. 28-án halt meg Deák Ferencz. Az évforduló alkalmából, bizonyára érdekes lesz föleveníteni utolsó napjainak és halálának emlékét. Egykoru lapok így írják le ezt január 29-én: Tegnap este 7 órától 10-ig karszékben, mozdulatlanul ült, föl-fölpillantva a látogatókra, kik egymást érték s a kiket, úgy látszik, megismert. 10 órakor bizonyos élénkség, melyet a fájdalom okozott, vett rajta erőt s az élénkség eltartott halála percéig. Tíz órakor Deák kezével azt a mozdulatot tette, melyet rendszeren tenni szokott, ha azt akarta, hogy az ápolónőnek csöngessenek. Azonnal csöngették s az ápolónő belépve, Deák lábára mutatott, azt akarván ezzel mondani, hogy lábát újra bekössék. Orvosa, dr. Kovács Sebestyén, ki sok napot és éjszakát szakadatlanul Deák mellett töltött s ő maga is nagyon rosszul érezte magát, Deák mellé térdelt s maga kötötte be a beteg lábait. Ez mintegy félóraig tartott s midőn be volt fejezve, Deák hálás pillantással köszönte meg az orvos fáradozását. Ezután székében hátrahanyatlott s arcán meglátszott, hogy sulyos fájdalmakat szenved, Kovács az orvosságot nyújtá neki. Deák tagadólág intett. »Komám — így szólt hozzá orvosa, mert így szokta szólítani — vegye be a csöppeket, ezek jó csöppek, melyektől a görcs eláll.» Deák kezébe vette az orvosságos kanalat, keze nagyon reszketett, ajkához is illesztette — de nem bírta bevenni. A kanál kihullott kezéből, Deák hátra dőlt, egy mély hűrgés hallatszott — arca beesett, szeme meg-

merevedett — Deák Ferencz halott volt. Az egyetemi templom órája épp akkor ütötte a háromnegyed tizenegyet.

* **A hadapród temetése.** Tegnap délelőtt nagy katonai gyászpompával temették a hadapródiskola öngyilkos növendékének *Fritsch* Vilmosnak hült tetemét. A temetésre kivonult a hadapródiskola tanári kara, a honvéd tisztikar, az összes növendékek és a katonazene. Azonkívül nagy számú intelligens közönség volt jelen. A gyászszertartást *Aranyossy* J. Celesztin hadapródiskolai lelkész és tanár végezte. A bánatos szülőknél kívül a tiszti kar, a tiszti családok, a III. évfolyam növendékei, a II. és I. évesek helyeztek remek koszorukat a koporsóra. Egy koszoru pedig felirat nélkül volt. — A diszes temetést Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

* **Halálozás.** A gör. katolikus egyháznak gyásza van. *Papp* Pál vasadi g. kath. lelkész, kiérdemült alesperes és tb. főesperes, életének 83. évében elhunyt. Halálát kiterjedt család gyászolja. Temetése ma, szerdán délután lesz. A családi gyászjelentés a következő: Alant-írottak, a maguk s számos rokonság nevében fájdalomtelt szívvel tudatjuk a feledhetetlen férj, apa, nagyapa és após néhai *Papp* Pál i. b. főesperes, Vasad kerületi nyug. alesperes, sz. széki ülnök, vasadi gör. kath. lelkésznek f. évi január 28-án d. e. 9 órakor, tevékeny életének 83-ik, lelkipásztorokodásának boldog házasságának 58-ik évében végelgyengülésben történt gyászos elhunytát. Megboldogultnak hült tetemei f. hó 30-án d. u. 1 órakor fognak a gör. kath. egyház szertartása szerint a vasadi gör. kath. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szt. miseáldozat megboldogult lelki nyugalmáért f. hó 30-án d. e. 8 órakor fog bemutatni az Egek Urának. Vasad, 1901. január 28. Gramma Mária a megboldogult neje. *Papp* Mária és férje *Papp* Dem. ügyvéd, *Papp* Laura és férje *Egri* Agoston családjukkal, *Papp* Anna özv. Szilvasán Györgyné, mint gyermekek és vők, *Molnár* Emma özv. *Papp* Vidorné és családja, *Szeremi* Viktor neje és családja, *Szeremi* Szilveszter neje és családja, *Krecz* Kornélia férjezett *Vakareszku* Dénes és családja *Krecz* György, neje és családja, *Krecz* Mária férjezett *Valean* Teofilné és családja, mint unokák.

EGYESÜLETEK

Orvosok ülése. A »Biharmegyei Orvos-Gyógyszerészi Természettudományi-Egylet« folyó évi február hó 1-én délután 5 órakor (Ürituceza, Akadémia) szakulést tart, melyre a t. egyleti tagokat ezennel meghívom. Előadók: dr. Konrad Béla, dr. Gerő Sándor és dr. Baróthy Ákos. Kelt Nagyváranon, 1900 január hó 28-án. Dr. Edelmann Menyhért egyleti titkár.

MULATSAG.

FARSANGI NAPTÁR.

Február 1. Önkéntesek bálja.
Február 1. Tüzér-altisztek bálja a Zöldfában.
Február 2. Állami alkalmazottak táncvizsgálma a Zöldfában.
Február 3. Fodrászok mulatsága.
Február 3. A Kath. Kér bálja.
Február 3. Ev. ref. egyházközség bálja.
Február 9. Postás bál. (Zöldfa.)
Február 10. A nagyváradi nyomdászok tánczestélye a Sasban.
Február 10. A munkás betegsegélyző egylet mulatsága a Zöldfában.
Február 16. Tiszti estély a Ker. Csarnokban.
Febr. 17. Tüzöltő bál a Sasban.

Posta és távirtda altisztek és szolgák bálja. A nagyváradi posta és távirtda altisztek és szolgák február 9-iki táncmulatsága iránt az egész városban nagy érdeklődés mutatkozik. Ki ne ismerné a maga két-három levélhordóját, akiket annyiszor várt már jó és rossz hangulatban, de mindig reménykedve? Nos, ezek az órási munkát példátlan lelkiismeretességgel végző derék levélhordók, távirat-

kézbesítők, csomagfölvételt, expedíálást s egyéb fontos hivatali funkciót teljesítő altisztek és szolgák félretesznek egy éjszakát az életükből s a nehéz napi munka után beállanak Carnival hercege seregébe mulatni! S ki ne kívánná, hogy az ő mulatságuk, ez az igazán megérdemelt mulatság jól sikerüljön: fogy is a jegy erősen, mert nem csak azok veszik, akik elakarnak a bálba menni, hanem azok is, akik ezzel csak rokonszenvüknek és emberszeretüknek akarnak kifejezést adni. — Most ennek a táncmulatságnak a jövedelmét a posta és távirtda altisztek és szolgák özvegyeit és árvaít segítő és temetkezési egyletük javára fordítják. — A jegyeket a levélhordók árúsítják, de kaphatók az összes helybeli postahivatalokban is. — Személyjegyek ára: 2 korona, családjegy: 3 kor. — A táncvizigalmat mint már említettük, febr. 9-én a Zöldfa szálloda nagytermében tartják meg.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: Gyurkovics leányok.
Csütörtök: BALEK (előszőr).
Péntek: BALEK.
Szombat) d. u. Görög rabszolga.
) este Aranykakas (előszőr).
Vasárnap) d. u. A halász szeretője.
) este Aranykakas.

47-ik czikk.

Megint egy rendőrdrama, esküdtészekkel és gálya rabsággal fűszerezve, a mely azonfelül fél 11-ig ott marasztalja a közönséget a színházban. Kissé próbára tette ez a türelmet, a mit sokan megneszeltek előre s egyszerűen nem jöttek el a színházba, különösen tekintettel arra sok teltházra, a melyet *Amon* Margit vendégszereplése okozott. A kik azonban eljöttek, azok — a tulhosszu előadást leszámítva — élvezhették *P. Adorján* Bertának megint egy kitűnő alakítását (Cora). Nem értünk ugyan egyet vele a megőrülési jelenet felfogásában. Ugy jött ki, mintha a megaláztatásba örülne bele Cora, pedig szerintünk a megőrülés közvellen oka is az örülés fokozódó féltékenység. Ez az egy nem volt helyes; de a megőrülés előtti s az örült állapotbeli jelenetek mind igazi mesteri alkotások voltak s megérdemelték a csekély számú közönség meleg elismerését.

Kivüle *Könyves* Jenő (Gérard György) érdemel teljes dicséretet természetes, ügyes játékért. Közepes szerepüket, mint rendszeren, jól adták *Balla* Kálmán, *Kovács* Mariska, *Nyáray*, *Szilágyi* és *Peterdy*, a többiek ellenben vehették volna azt a fáradságot, hogy megtanulják a szerepüket, ha már nem is tudnak oly ügyesen sugó után játszani, mint pl. *Balla*. Különösen *Szarvasi* és *Rákosi* csupa értelmetlenséget beszéltek össze-vissza; *Rákosi*nál pedig ez már nem is első eset. Kedves komikummal játszottak *Szohner* Olga és *Bérczi* Gyula.

A rendezőnek (Somogyi) figyelmébe ajánljuk, hogy a francia bírák és ügyvédek tárgyaláskor egyenruhát (toga) viselnek.

K. A

A mai előadás. A közönség köréből jött többoldalu kérdés folytán az igazgatóság mára ismét *Herczegh* bájos színművét, a *Gyurkovics leányokat* tűzte ki előadásra, minthogy a mai napra hirdetett *Orfeusz* előadását technikai okokból rövid időre el kellett halasztani. A *Gyurkovics* lányok az ismert szereposztásban kerül színpadra. Felvonás közökben a katonai zenekar *Bátky* Endre zenetanár egyik legújabb mazurkáját játsza.

Amon Margit Kolozsvártt. Kolozsvárt hétfőn a Kis szökevényben lépett fel Amon Margit, a Szigligeti-Színház leendő bájós szubrettje. Szerepléséről a kolozsvári Ujság cz. lap következőleg ír:

Amon Margit tegnapi debut-je fényes és osztatlan sikerrel járt, melyet meggyöngíteni a földszinten és karzaton elhelyezkedő különféle klakkoknak és klikkeknek sem állt módjában. Szimpatikus megjelenése, eleven temperamentuma és csinos külseje, melyek megfelelő ének és játék tudással pársulnak, biztosítják számára a közönség fokozott jóindulatát, mely tegnap este is megnyilatkozott játékával szemben. Mindezt a legőszintébb örömmel és a köteles udvarias-sággal konstatáljuk róla, a gáncsoskodást amúgy is elvégzik majd az erre hivatott fél és egész hivatalos délutáni organumok, melyek hü szó-csövei a színházban lábra kapott klikk uralom-nak. Összehasonlításokba sem bocsátkozunk, miután meddőnek tartjuk az ilyen — lénye-gükben izléstelen és vidékies — kísérletezése-keket, melyek csak arra valók, hogy nem épen kellemes érzékenységeknek az előidézését siet-tessék. Amon Margit még homo novus a szin-padon, hol már fiatal kora daczára is szép sikerei voltak. Tehetségével rövid idő alatt fel-küzde magát a Népszínházba, hol ezután is a fokozatos tanulás és önképzés útján előkelő helyet fog betölteni, mire elvitázhatatlan tehet-ségével eddig is rászolgált.

A balek. A szezon egyik nagy esemé-
mények ígérkezik a Balek című rendkívül
mulatságos, zenével, tánczcal tele operett,
melynek holnap, csütörtökön lesz a bemutatója
színházunkban. Az operett egyik női főszerepé-
ben lép föl hosszas betegsége után először Bal-
láné Csik Irén.

Igazságszolgáltatás.

A braganzai herceg váltói.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 29.

A budapesti kir. törvényszék előtt tegnap folytatták a tárgyalást a braganzai herceg nevére elkövetett váltóhamisítási bűnpörben. A tárgyalás az egyik védő: *Visontai Soma* dr. orsz. képviselő érdekes nyilatkozatával kezdődött.

Amint *Bakonyi* elnök megnyitotta a tárgyalást, *Visontai Soma* nyilatkozattételre kért engedelmet. Kifejtette, hogy a sajtó egy része kifogásolta, hogy tegnap a tárgyaláson a braganzai herceget csak egyszerűen *tanu ur-nak* szólította. Ezt igazolandó, kijelenti, hogy azért tette, mert a törvény előtt mindenki egyenlő; ezt százados gyakorlatunk is megerősíti. Semmiféle tiszteletlenséget ezzel tanusítani nem akart a herceggel szemben, de védelemnek érdekét szem előtt tartván, megvédélmezte egyszersmind a törvény tekintélyét is, a mely egy szuverént ismer el — ugymond — és ez ő felsége, a király, a kinek nevében a bírák ítéletet is mondanak. Ha kir. fenségnek szólította volna a braganzai herceget, attól tartott volna, hogy ő felsége visszautasítja ezt, mondván, hogy itt nem kir. herceg vagyok, hanem tanu.

Elnök: Tudomásul veszi a védőnek ezt a kijelentését és csak azt a megjegyzést fűzi hozzá, hogy a mennyire emlékszik, a védő a tegnapi tárgyaláson is többször kir. fenségnek szólította a braganzai herceget.

Azután a törvényszék áttért a tárgyalásra és *Kempner* Miklós irásszakértőt hallgatta ki. A szakértő kijelenti, hogy a 40.000 koronáról szóló váltó eredetileg 4000 koronáról szól és *Varga Antal* a német nyelven kiállított váltón a *vier* szót utólag *cig* szótaggal egészítette ki.

Az ítélet.

Budapest, jan. 29. (Saját tud. táv.)
A braganzai herceg által emelt vádat a törvényszék beigazoltnak látja, a herceg megbízható vallomása folytán ennélfogva *Visontai Soma* és *Waisz* védők nagyszabású védőbeszéde után *Vargát* három évi fegyházra, *Lukácsot* pedig mint bűnrészeszt két és fél évi fegyházra ítélte. A védők hatezer koronát ajánlottak fel az elítéltek szabadlábra helyezése esetére, a törvényszék azonban tízezer forintot állapított meg. Az ügyész ez ellen is felebbezett.

Sajtóper. *Kardos* D. Péter pocsjai postamester a »Szabadság« politikai napilap 1900. július 11-iki számában egy nyiltéri nyilatkozatot tett közbe *Barta* Károly pocsjai községi bíró ellen, »Pocsjai basa« czimen, mely nyilatkozatban a bírónak a hivatali működését sértő szavakkal bírálta el. — Ugyancsak a »Szabadság«-ban augusztus 7-ikén »Monstre vereség« czimen egy másik nyilatkozat jelent meg *Kardos* tollából *Barta* ellen. A községi főbíró ezen két nyiltéri cikk miatt sajtóper indított *Kardos* D. Péter postamester ellen. Minthogy a sértett közhivatalnok s mint ilyen van súlyos váddal illetve, a sajtóper esküdtszék előtt kerül elbírálás alá. — A tárgyalás körülbelül február hó végén lesz megtartva a nagyváradi esküdtbírószék előtt.

Esküdtszéki főtárgyalás. *Szelecsán* Flóra bűntügyében, melyet tegnapi számunkban részletesen ismertettünk, ma hozta meg az esküdtszéki bíróság az ítéletet. A halált okozó súlyos testi sértésben fűösnek mondta ki az esküdtszék vádlottat s ennek következtében a bíróság három esztendei fegyházra ítélte.

REGÉNY-CSARNOK.

Sibilla.

Irta: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

17.

— Éppen ez tartozik a nyugalomhoz. A multal leszámoltan. Sibillára nézve jobb lenne, ha az élet könnyéből eltűnnék. De fel kell fogadni. Hozzájuk tartozik. Mit nagyapja vétkezett, kiengesztelte apja, ki a szabadság harcban hősi halált lelt. Anyja nemes görög nő volt. Valóban nem nemtelen gyümölcs régi család-fánkon.

Joachim lelkében oly vihar dult, mint ott künt.

— Hogyan, — vissza akarja Sibillát küldeni azokhoz, kik őnt és öveit megvetették, mert azon utat követte, melyre Istentől hivatva volt? Nem Blum apó az lehetetlen!

— Nem ismered a világot Joachim. Az őszhaju öreg kalandornak nincs kedve, hogy elkövetett esztelenségeiről beszéljen. Használod e tanulságot, ne szakítsd szét élted összhangját. Ki ezt megteszi, ne házasodjék meg soha! Röviden, ha már nem leszek, Sibilla nyerje el jogait melyek születésénél fogva megilletik. Ha a család fejének válaszsza várakozás elle-
nére visszautasító volna, fordulj az okmányokkal *Hardmuth* jogtudóshoz.

— Még egyet, később mindent elmondhatsz Sibillának, de hogy nagyapja vándor művész volt, ne tudja meg. Sajátságos szellem és vérrokonság van köztünk. Nem lehet tudni, hogy hatra reá.

Beszédöket, melyet az orkán zugása tularsogta, Sibilla belépése szakította meg. Vidám zavartalansággal terítette meg az asztalt s maga által készített étket reá helyezte.

— Ünnepi étünk, mondá tréfálva, oly sajtóságos nap ez. Bizonyosan titkos rokonságban állunk a viharral és a habokkal. Mióta oly

barátságosan a partra hoztak és a te karjaidba Joachim, mindég csak jól várok tőlük. Gyönyörű dallamokat zengenek nyáron és télen, viharban és szélben. mindég legkedvesebb barátaim.

Az erdőben éppen akkor esett egy fa recsegve-ropogva áldozatul a vad szellemnek.

Mindannyian ijedve figyeltek.

— Mily szép tőle, hogy nem a kunyhóra dobtá.

Joachim felugrott.

— Nem hagy nyugtot, utána kell hogy nézzek, mily magasan áll a víz.

Ezzel az ajtó felé sietett.

— Kalandokra vágyik, mint ezelőtt tizenkét évvel, nevetett Sibilla.

— Sylla-Mysing asszonynak köszönet, hogy most biztonságban vagyunk, mondá az öreg. Azt hiszem, a vihar éppen oly borzasztó mint akkor.

— Ki fogsz nevetni nagyapa, de jól emlékszem azon estére midőn a nagyságos asszony szobájába vittek s mindannyian körülvettek — természetesen egészen homályosan s úgy tűnik fel, mintha láttam volna a tó partján a kastélyt a nagy csarnokkal, hallottam volna az orgona hangját, melyről oly gyakran meséltél.

— Kincsem, nem voltál még tizenhét hónapos midőn Joachim megtalált a mezőn s a kastélyban szívem még sohasem voltál. De ha később feltalálnád, megismernéd, vidd el az öreg csarnoknak nagyapád üdvözlését és lakóinak éneked el a máltai lovag dalát, melyre tanítottalak.

— Miért éppen ezt?

— Mert szívesen fogják hallgatni.

— A víz emelkedik, jelentette Joachim, mialatt a szobába lépett. Még nem nagyon magas, de az északi szél növelni fogja. Nem volna jobb, ha haza mennék s az egyfogatuvai át vin-ném önöket is ezen éjre?

Nagyapa és unoka nevetiek.

(Folyt. köv.)

TA VIRATOK.

A Pázmány-egyesület gyűlése.

Budapest, jan. 29. (Saj. tud. táv.)
A Pázmány-egyesület ma délelőtt mise után a kath. körben összegyűlt. Mintegy huszonöt hírlapíró jelent meg. Margalits elnök megnyitójában a vidéki hírlapok emelésének biztosítását úgy látja elérhetőnek, ha részvénytársulatok alakulnak, melyek biztosítják az anyagi helyzetüket. A tárgyhoz hozzászóltak:

Dr. Vucskics Gyula, lapunk felelős szerkesztője, Császár, Bonitz, Buday, Cziklay, Walter, Sziklay, Mészáros és Ember. Óhajlásukat az értekezlet magukévá tette és a végrehajtásával a Pázmány-egyesület választmányát bizták meg. Hasonlóképpen a választmányt bizta meg a másik két kérdésben is az intézkedések megtételével, nevezetesen a kath. sajtó támogatásában és a szépirodalmi művek terjesztésében.

Ezután tárgyalás alá került a legfontosabb rész, a pénztári jelentés. Mióta Margalits az elnök, óriási mérvű a haladás. — Margalits, Cziklay, Kiss, Auer, Doslal és Zilliger, ezután az elnökségbe egyhangulag beválasztattak. Margalits e tárgy után fényes és erős katolikus jellegű gyönyörű beszédében a gyűlést bezárta.

Nyuli Mihályt felmentették.

Budapest, január 28. (Saj. tud. táv.)
A m. kir. kuria Nyuli Mihályt, ki ügyvédjét lelőtte, mai tárgyalása alkalmával a vád és következményei alól felmentette.

A magyar király részvéte.

Bécs, január 29. (Saj. tud. táv.) Az angol nagykövet ma megjelent királyunknál s megköszönte az angol királyné elhunyt alkalmából, az angol királyhoz intézett távirati részvét nyilatkozatot.

A hivatalos gyász.

London, jan. 29. A hivatalos lap közlése szerint az országos gyász márczius 6-áig tart, azontul pedig április 17-éig félgász viselendő. (M. T. I.)

Szerkesztő változás.

Budapest, jan. 29. (Saj. tud. táv.) A »Pesti Napló« szerkesztője Naményi Ambrus, ma megvált a laptól s helyét **Abrányi Kornéllal**, a fényes tollu íróval töltötték be.

Tisza István összeférhetlensége.

Budapest, jan. 29. (Saját tud. távir.) Gróf Tisza István nyílt levelet intézett Bauer Mórhoz és az Ipar és Kereskedelmi bankhoz, s hivatkozva az összeférhetlenségi törvény revíziója tárgyában legközelebb összetűző bizottságra, fölemlíti a — szerinte — méltatlan támadásokat, és ne hogy ezek megújuljanak, — bár elítéli a hajszát, a közgazdasági vállalatoknál elfoglalt összes állásairól így az Iparbank elnökségéről is lemond.

Rudolf halálának évfordulója.

Bécs, január 29. (Saj. tud. táv.) Rudolf trónörökös halálának ma, 29-én volt a tizenkettedik évfordulója, Stefánia, Lónyay Elemér grófné, ez alkalommal díszes koszorút helyezett Rudolf trónörökösnek a kapuczinusok kriptájában levő koporsójára. Koszorút küldött még Ő Felsege és az uralkodó ház több tagja.

Vihar januárban.

London, jan. 28. Itt is egész nap erős vihar dühöngött esőtől kísérve. Egy doveri távirat szerint a csatornán is nagyon viharos volt az idő. Az a gőzös, a melynek 9 órakor kellett volna Ostendéből Doverbe érkeznie, délig nem jelent meg a szemhatáron.

Dióssy főhadnagy beismerésben.

Budapest, január 29. (Saj. tud. táv.) A kassza-rablás hőse, Dióssy főhadnagy, ma beismerte tettét. A beismerés folytán a további eljárást beszüntették.

A német trónörökös kitüntetése.

Osborne, jan. 29. Edvard király ma délelőtt a térdszalag-rend lovagjává avatta föl a német trónörökösöt. A nagy fényvel végbe ment szertartáson jelen voltak a főbb udvari méltóságok és a német császár katonai kísérete. A szertartás a titkos tanács termében ment végbe. A német tisztek, a kik délelőtt Osborneba jöttek, az ünnepség befejeztével visszatértek a Hohenzollern Yachtra. (M. T. I.)

A német trónörökös felavatása.

Cowes, január 29. A német trónörökösnek a térdszalag-rend lovagjává való felavatásakor Edward király szíves beszédet intézett az előtte térdelő trónörököshöz, azután pedig Vilmos császárhoz fordult és meghatótan köszönetet

mondott a fájdalmas veszteség napjaiban tett látogatásáért, megemlékezvén a két uralkodó család között fennálló viszonyról, a mely összekötő kapcsot képez Németország és Anglia között. (M. T. I.)

Az angol-német szövetség.

Pétervár, jan. 29. Mig a Szvjét és a Birsevlja Vjedomoszi a német császár angol-országi tartózkodásából és tábornaggyá való kinevezéséből állítólagos német-angol szövetségre von következtetést, a Movoszi a császár Angliába utazásában és a német hajórajnak Spitheadba való kirendelésében nem lát olyan körülményeket, a melyek szövetség mellett szólnának. Ilyen szövetség aligha valósítható meg. (M. T. I.)

Az angol-búr háboru befejezése.

Budapest, jan. 29. (Saj. tud. táv.) Berlinből érkezett távirat szerint megkezdődött az angolok és búrok között a béke-alku, mely remélhetőleg rövid időn belül sikerre fog vezetni.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 107.

Idénybérl. 105 sz.

Nagyváradon, szerdán, 1901. jan. 30-án**Gyurkovics leányok.**

Vigjáték.

S Z E M É L Y E K :

Gyurkovicsné — — — —	Benkő Jolán
Katalin leánya — — — —	Balázs Olga
Sári — — — —	E. Kovács Mariska
Miczi — — — —	Szohner Olga
Terka — — — —	B. Horváth Irma
Radványi ezredes — — — —	Peterdy Sándor
Radványi Gida, báró — — — —	Erdélyi Miklós
Sándorfi tart. főhadnagy — — — —	Szarvasi Sándor
Horkay Feri tart. hadnagy — — — —	Balla Kálmán

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr. Támlaszék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap esütörtökön, január 31-én

B A L E K.

Operette.

KOZGAZDASAG.

A Magyar Gazdaszövetség gyűlése. A »Magyar Gazdaszövetség« igazgató-választmánya f. évi február 1-én igen érdekes gyűlést tart, a következő tárgysorozattal:

1. Tagok fölvétele. 2. Előterjesztés az örökösödési jog és birtokminimum kérdésében. 3. jelentés a papiros-gyapju elleni agitációról. 4. Az olasz borvám és huskivitel kérdésében tartandó vidéki előadások. 5. Agrárgyűlés Erdélyben stb. Ezt megelőző délután 4 órakor **Bernát István** előadása a *latifundiumokról*.

A gyűlést **Bernát István** hívta össze. A választmányi ülésre csak az igazgatósági tagok hivatalosak, a felolvasáson azonban bármely tag megjelenhet.

Reich Jenő és Társa**Tőzsde jelentése.**

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, január 29.

Oszták hitel — — — —	662 25
Magyar hitel — — — —	669 —
Allamvasut — — — —	665 50
Rimamurány — — — —	459 50
Magyar jelzálog — — — —	433. —
Salgótarjáni — — — —	— —
Wagon-kölcsön — — — —	— —

Határidők.

Budapest, január 29.

Buza októberre — — — —	7.67
Buza áprilisra — — — —	7.51
Tengeri — — — —	5.06
Rozs ápr. — — — —	7.31
Zab ápr. — — — —	6.09
Káposzta, repce, aug. — — — —	— —

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. január 29-én.

Magyar aranyjárdék 4% — — — —	117 25
Magyar koronajárdék — — — —	93.20
Magyar vasuti kölcson aranyban 4 1/2% — — — —	120. —
Magyarvasuti kölcson ezüstben 2 1/2% — — — —	100. —
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból — — — —	120. —
Magyar földterhermentesítési kötvény 4% — — — —	92. —
Italmérségi jog megváltási kötvény — — — —	98.85
Horvát-szlavónföldterhermentesítési kötvény — — — —	93 50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön — — — —	165.50
Tiszaszabályozás és szezedi sorsjegyek kölcson — — — —	140. —
Oszták járdék papírban — — — —	98.15
Oszták járdék ezüstben — — — —	98. —
Oszták járdék aranyban — — — —	117 25
Oszták korona járdék — — — —	98.25
Oszták államsorsjegyek — — — —	186 75
Oszták magyar bank részvény — — — —	17 02
Magyar hitelbankrészvény — — — —	669. —
Oszták hitelintézet részvény — — — —	665. —
Párisi vista — — — —	95.75
20 frankos arany (Napoleon'd'or) — — — —	19.14
Németbirodalmi márka — — — —	117 55
London vista — — — —	240.70
20 márkás arany — — — —	28.52

A szerkesztővárt felelős.

Dr. VUCSKICS GYULA.**NYILTÉR.****BURMESTER VILLY**

hegedűművész

és

Diossyné Handel Berta

a m. kir. Operaház tagja

egyetlen

hangversenye

a Fekete Sas nagytermében

február hó 1-én este

fél 8 órakor.

Jegyek kiválthatók: **Neumann M.-nél** Kishid-fő.

Helyárok: Körszék 3 forint, Támlásszék 2 forint, Zártzék 1 frt 50 kr., Földszinti állóhely 1 frt, Karzat 50 kr.

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1900. évi október 1-től.

Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.				Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.				Vésztő—Kötegyán—Hollód.				Hollód—Kötegyán—Vésztő.			
	V. v.	Sz. v.			Sz. v.	V. v.			V. v.	V. v.			V. v.	V. v.	
Nagyvárad	ind.	5 50	2	Gyoma	ind.	3 40	2 30	Vésztő	ind.	4 45	5 27	Hollód	ind.	4 35	5 3
Osi	>	6 09	2 14	Ózed	>	4 07	2 54	Okány	>	5 07	5 49	Mocsár-Gyanta	>	4 46	5 34
Uj-Palota	>	6 24	2 29	Déva-Ványa	>	4 37	3 26	Gyanta	>	5 23	6 07	Rippa	>	5 02	5 50
Gyires	>	6 41	2 42	Kéthalom	>	4 54	3 43	Sarkad-Keresztur	>	5 36	6 18	Tenke	>	5 24	6 12
Kőrösszeg	>	7 02	3 01	Körös-Ladány	>	5 13	4 06	Méhkerék	>	5 52	6 36	Fekete-Tót	>	5 44	6 32
Szakál	>	7 39	3 38	Szeghalom	>	5 40	4 38	Kötegyán	érk.	6	6 45	Fekete-Bátor	>	6 06	6 54
Nagy-Tóti	>	7 55	3 47	Vésztő	>	6 12	5 22	Kötegyán	ind.	6 16	6 57	Árpád	>	6 16	7 04
Komád	>	8 25	3 59	Kót	>	6 38	5 52	Pósa	>	6 29	7 12	Erdő-Gyarak	>	6 25	7 13
Iráz	>	8 42	4 16	Iráz	>	6 52	6 07	Ilye	>	6 48	7 24	Csegöd	>	6 34	7 21
Kót	>	9 19	4 39	Komádi	>	7 10	6 38	Csegöd	>	7 02	7 39	Ilye	>	6 57	7 44
Vésztő	>	9 44	5 10	Nagy-Tóti	>	7 22	6 50	Erdő-Gyarak	>	7 12	7 49	Pósa	>	7 07	7 54
Szeghalom	>	10 34	5 55	Szakál	>	7 48	7 23	Árpád	>	7 21	7 59	Kötegyán	érk.	7 19	8 06
Körös-Ladány	>	11	6 12	Körös-Ladány	>	8 11	7 47	Fekete-Bátor	>	7 39	8 20	Kötegyán	ind.	8 16	9 03
Kéthalom	>	11 18	6 30	Gyires	>	8 38	8 12	Fekete-Tót	>	7 52	8 35	Méhkerék	>	8 15	9 02
Déva-Ványa	>	12 03	6 55	Uj-Palota	>	8 47	8 27	Tenke	>	8 15	9 03	Sarkad-Keresztur	>	8 33	9 20
Ózed	>	12 21	7 15	Osi	>	9 08	8 46	Rippa	>	8 39	9 32	Gyanta	>	8 48	9 35
Gyoma	érk.	12 45	7 39	Nagyvárad	érk.	9 20	9 05	Mocsár-Gyanta	>	8 51	9 45	Okány	>	9 02	9 49
								Hollód	érk.	9 01	9 57	Vésztő	érk.	9 20	10 07

Székelyhid—Margita—Sz.-Somlyó.				Sz.-Somlyó—Margita—Székelyhid.				Szeghalom—Füzes-Gyarmat.				Füzes-Gyarmat—Szeghalom.			
	V. v.	Sz. v.			Sz. v.	V. v.			V. v.	V. v.			V. v.	V. v.	
Székelyhid	ind.	9 22	6 30	Szilágy-Somlyó	ind.	3 20	2	Szeghalom	ind.	10 20	5 50	P.-Ladány	ind.	6 50	2
A.-Keresztur	>	10 06	7 12	Sz.-Nagyfalu	>	3 45	2 27	Füzes-Gyarmat	>	10 45	6 17	Szerep	>	7 40	2
V.-Ábrány	>	10 20	7 25	Ipp	>	4 02	2 45	B.-N.-Bajom	>	11 48	7 15	B.-Udvari	>	7 54	3
Monos-Petri	>	10 31	7 35	Széplak	>	4 37	3 22	B.-Udvari	>	11 58	7 30	B.-N.-Bajom	>	8 17	3
Margita	>	10 51	7 54	Bályok	>	4 50	3 36	Szerep	>	12 09	7 41	Füzes-Gyarmat	>	9 09	4
Felső-Ábrány	>	11 07	8 09	Száldobágy	>	5 05	3 52	P.-Ladány	érk.	1	8 32	Szeghalom	érk.	9 30	4
Száldobágy	>	11 31	8 31	Felső-Ábrány	>	5 25	4 14								
Bályok	>	11 47	8 46	Margita	>	5 40	4 38								
Széplak	>	12 12	9 10	Monos-Petri	>	5 56	5								
Ipp	>	12 42	9 38	V.-Ábrány	>	6 06	5								
Sz.-Nagyfalu	>	1 04	9 57	A.-Keresztur	>	6 19	5 14								
Szilágy-Somlyó	érk.	1 28	10 20	hid	érk.	6 58	5 55								

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint van kitüntetve.
A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelzi.
A †-tel jelzettek feltételes megálló helyek.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.							Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.							Püspök-Ladány—Debrecen—Ermihályfalva.								
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.
Budapest	ind.	6 50	8 30	1 55	5 45	9 15	Kolozsvár	ind.	5 23	7	12 32	6 13	11 01	P.-Ladány	ind.	4 06	1 24	5 35	10 53	2 29	6 08	
Rákos	>	7 02	8 51	2 08	6 06	9 28	Jegénye	>	7 59	1 14	7 16	11 11	11 01	Debrecen	>	5 14	2 33	6 26	11 44	3 36	7 41	
Ujszász	>	8 28	10 59	3 32	8 40	10 56	B.-Hunyad	>	6 40	8 37	1 44	7 54	12 20	Ermihályfalva	érk.	6 35	3 57	7 29	1	4 58		
Szolnok	>	9 07	11 31	4 56	9 27	11 19	Csucsá	>	3 25	7 09	9 19	2 15	8 37	12 52								
Szajol	>	9 21	11 50	4 09	9 46	11 33	Rév	>	5 26	7 47	10 08	3 01	9 32	1 34								
P.-Ladány	>	10 43	2	5 28	11 53	12 55	Élesd	>	5 54	7 59	10 25	3 15	9 49	1 48								
Báránd	>	2 12	—	—	12 07	—	Mező-Telegd	>	6 21	8 11	10 42	3 28	10 07	2 01								
Sáp	>	2 27	5 48	—	12 24	—	F.-Vásárhely	>	6 49	—	11 01	—	10 27	—								
B.-Ujfalu	>	11 18	2 47	6 03	12 46	1 33	Várád-Velence	>	7 02	8 32	11 10	—	10 37	2 25								
M.-Peterd	>	—	—	—	—	—	Nagyvárad	ind.	2 22	8 43	11 36	4 10	11 04	2 38								
M.-Keresztur	>	—	—	—	—	—	Püspöki	>	2 36	8 52	11 47	—	11 14	—								
Bors	>	—	—	—	—	—	Bors	>	2 47	—	11 54	—	11 22	—								
Püspöki	>	11 48	3 32	—	1 36	—	Mező-keresztur	>	3 12	—	12 05	—	11 37	—								
Nagyvárad	érk.	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	F.-Vásárhely	>	3 30	—	12 17	—	11 50	—								
Nagyvárad	ind.	12 16	3 58	6 46	2 06	2 18	B.-Ujfalu	>	4 07	9 23	12 29	4 50	12 05	3 18								
V.-Velence	>	—	—	—	—	—	Sáp	>	4 39	9 38	12 47	—	12 25	—								
F.-Vásárhely	>	—	—	—	—	—	Báránd	>	5 01	—	1 01	—	12 41	—								
M.-Telegd	>	12 48	4 38	7 15	3 03	2 50	P.-Ladány	>	5 17	10 06	1 34	5 40	1 19	4 03								
Élesd	>	1 02	4 56	7 28	3 21	3 04	Szolnok	>	—	11 21	3 08	6 59	3 04	5 19								
Rév	>	1 26	5 20	7 50	3 45	3 26	Ujszász	>	—	12 03	3 58	7 50	4 05	5 58								
Csucsá	>	2 16	6 31	8 37	4 52	4 16	Rákos	>	—	1 37	6 03	9 28	6 52	7 38								
B.-Hunyad	>	2 49	7 16	9 08	5 32	4 52	Budapest	érk.	—	1 50	6 20	9 40	7 10	7 50								
Jegénye	>	15	7 49	9 33	6 01	—																
Kolozsvár	érk.	3 50	8 33	10 08	6 59	5 55																

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.							
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.				
Nagyvárad	ind.	10 20	4 50	7 00	Szeged	ind.	3 40	10 25	6 40	Nagyvárad	ind.	10 20	4 30	7	Arad	ind.	5 10	11 20	9 35
Ósi	>	10 30	4 41	7 16	H.-M.-Vásárhely	>	4 38	11 05	7 50	Ósi	>	10 30	4 41	7 16	Kétegyháza	>	6 14	12 31	10 54
Less	>	10 48	5 01	7 40	Orosbáza	>	5 41	11 54	9 20	Less	>	10 48	5 01	7 40	Csaba	érk.	6 40	12 57	11 24
Gyapju	>	10 56	5 10	7 52	Csaba	>	7 00	2 33	4 50	Gyapju	>	10 56	5 10	7 52	Csaba	ind.	7	2 33	4 50
Cséffa	>	11 03	5 19	8 05	Gyula	>	7 27	3 05	5 26	Szalonta	>	11 03	5 19	8 05	Gyula	>	7	3 05	5 26
Szalonta	>	11 26	5 44	8 46	Sarkad	>	7 47	3 27	5 56	Kötegyán	>	11 26	6 44	8 46	Sarkad	>	7 46	3 27	5 56
Kötegyán	>	11 46	6 05	9 15	Kötegyán	>	7 57	3 39	6 10	Kötegyán	>	11 46	6 05	9 15	Kötegyán	>	7 53	3 39	6 10
Sarkad	>	11 57	6 17	9 31	Szalonta	>	8 23	4 10	6 47	Sarkad	>	11 57	6 17	9 31	Szalonta	>	8 22	4 10	6 47
Gyula	>	12 21	6 44	10 01	Cséffa	>	8 42	4 34	7 18	Gyula	>	12 21	7 44	10 01	Cséffa	>	8 4	4 34	7 18
Csaba	>	2 10	7 41	4 44	Gyapju	>	—	4 42	7 29	Csaba	érk.	12 42	7 06	10 30	Gyapju	>	—	4 42	7 21
Orosbáza	>	3 10	9 10	5 50	Less	>	9 04	5 00	7 51	Csaba	ind.	2 23	7 18	4 32	Less	>	9 04	5	8 56
H.-M.-Vásárhely	>	4 00	10 02	7 00	Osi	>	9 21	5 19	8 16	Kétegyháza	>	2 54	8 45	5 03	Ósi	>	9 21	5 19	8 11
Szeged	>	4 35	10 55	7 55	Nagyvárad	érk.	9 32	5 30	8 31	Arad	érk.	3 55	48	6 05	Nagyvárad	érk.	9 32	5 30	8 39

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad.				Nagyvárad—Ermihályfalva.				Ermihályfalva—Nagyvárad.			
	Tv. sz.	Sz. v.			Sz. v.	Tv. sz.			Sz. v.	V. v.			Sz. v.	V. v.	
Nagyvárad	ind.	5 35	2 40	Vaskóh	ind.	4	2 55	Nagyvárad	ind.	4 15	14	Ermihályfalva	ind.	6 10	5 20
V.-Velence	>	5 47	2 51	Lunka-Rézbánya	>	4 12	3 08	B.-Püspöki	>	4 30	7 10	Érselind	>	6 40	6
Félic-Fürdő	>	6 11	3 13	Szudrics	>	4 39	3 37	Bihar	>	4 50	7 36	Székelyhid	>	7 10	6 48
Kardó	>	6 26	3 27	Belényes	>	5 07	4 16	Paptamási	>	5 14	8 05	Nagykánya	>	7 22	7 02
Nyárló	>	7 07	4 07	Sonkolyos	>	5 28	4 39	Gyapoly	>	5 27	8 21	B.-Diószeg	>	7 35	